

Kaavoitusarkkitehti
Tuomas Helin
Kaupunkisuunnittelu
tuomas.helin@lahti.fi

Viite: Lausuntopyyntö 14.12.2021

Asia: Lounaankatu 2 asemakaavamuutos (A-2796), luonnosvaihe

Lounaankatu 2 asemakaavamuutoksessa tontin käyttötarkoitusta on tarkoitus muuttaa vastaamaan nykytilannetta. Asemakaavamuutoksella tontin käyttötarkoitus muuttuu sairaaloiden ja muiden sosiaalista toimintaa

palvelevien rakennetun tontista (YS) asuinkerrostalotontiksi (AK). Lisäksi kerrosluku päivitetään vastaamaan toteutumaa ja lisätään paikka talousrakennukselle tontin länsireunalle. Asemakaavamuutosta hakee maanomistaja. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää asiasta pyydettyä lausuntonaan seuraavaa:

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaavahankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennuskulttuuri

Lahden kaupunki harjoitti 1900-luvun alkupuolella sosiaalista asuntotuotantoa vähävaraisten asunto-olojen helpottamiseksi. Paavolaan rakennettiin neljä pienasuntolaa. Niistä on jäljellä enää yksi, Lounaankatu 2:ssa sijaitseva, rakennusmestari Aaro Ruotsalaisen suunnittelema talo alkuperäisine piharakennuksineen. Talo valmistui vuonna 1924. Ruotsalainen käytti suunnitelmiensa pohjana sosiaalishallituksen mallipiirustuksia. Pienasuntolat olivat Lahden kaupungin ensimmäiset omaa asuntotuotantoa edustavat rakennukset. Rakennuksessa on ollut vuosien varrella monenlaista toimintaa, kuten lastentarha ja kuvataideoppilaitos, mutta rakennus on muutettu takaisin asuinkäyttöön vuonna 2021.

Lounaankatu 2 sisältyy Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden luetteloon sekä Lahden yleiskaavan arvokohdeluetteloon arkkitehtonisten, sosiaalishistoriallisten, kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen ansiosta. Yleiskaavan suunnitteluohjeessa on todettu, että "kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tai sen läheisyyteen kohdistuvat muutokset tulee suunnitella paikan henkeä kunnioittaen".

Edellä mainitun vuoksi Lahden museot esittää tontilla sijaitseville rakennuksille suojelumerkintää. Suojelumerkinnän täsmällinen laatiminen vaatii tuekseen rakennushistoriaselvityksen, jossa selvitetään erityisesti rakennuksen ja pihapiirin säilyneisyyttä. Lounaankatu 2 on viime vuosina kokenut paljon muutoksia, joten sen nykytilanteen kartoittaminen on tulevaisuudenkin toimenpiteiden kannalta merkityksellistä. Rakennus on ainoa Lahden varhaista sosiaalista asunnontuotantoa edustava rakennus, joten sen arvopiirteiden täsmällinen selvittäminen on toimivia suojelumääräyksiä varten tärkeää. Museo ohjaa rakennushistoriaselvitysten laatimista.

Muilta osin museolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Hannu Takala
arkeologi	Esko Tikkala
tutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus, kaupunginarkkitehti Anne Karvinen-Jussilainen